

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาสภาพความเป็นจริงในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา
2. ศึกษาบทบาทของครูประจำศูนย์วิทย์พัฒนา
3. เปรียบเทียบเจตคติของผู้บริหารและครู ที่มีต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้บริหารและครูผู้สอนและครูประจำศูนย์วิทย์พัฒนา ของโรงเรียนเทศบาลจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 60 คน ซึ่งประกอบไปด้วย โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ โรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด โรงเรียนวัดคลองโพธิ์ โรงเรียนเทศบาลเกษมจิตตาราม โรงเรียนเทศบาลวัดหนองผา โรงเรียนเทศบาลวัดไผ่ล้อม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยนำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ แล้วนำไปใช้กับแหล่งข้อมูล แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยวิธี KR – 20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ส่วนแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 เนื้อหาแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอน ซึ่งประกอบด้วยข้อความ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนาตามสภาพความเป็นจริง บทบาทของครูเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา เจตคติของผู้บริหารและครูที่มีต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา และสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา แบบสอบถามมีลักษณะเป็น “แบบทดสอบ” “ตรวจสอบรายการแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า” และข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหาร โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ โรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด โรงเรียนวัดคลองโพธิ์ โรงเรียนเทศบาลเกษมจิตคาราม โรงเรียนเทศบาลวัดหนองผา โรงเรียนเทศบาลวัดไผ่ล้อม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ขอความร่วมมือไปยังผู้บริหาร โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ โรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด โรงเรียนวัดคลองโพธิ์ โรงเรียนเทศบาลเกษมจิตคาราม โรงเรียนเทศบาลวัดหนองผา โรงเรียนเทศบาลวัดไผ่ล้อม เพื่อให้ผู้บริหารและครูระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยขอรับคืนภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์

ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนมาจำนวน 60 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไปจำนวน 60 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มประชากร สภาพการดำเนินงานตามความเป็นจริงของโรงเรียน และข้อเสนอแนะความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา โดยการคำนวณค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์บทบาทของครูประจำศูนย์วิทย์พัฒนา เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา ใน 2 ด้าน คือ 1. บทบาทด้านความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ 2. บทบาทด้านพื้นฐานในสาขาวิชาต่างๆ โดยการคำนวณค่าความถี่และค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์เจตคติของผู้บริหารและครูผู้สอนและครูประจำศูนย์วิทย์พัฒนา ที่มีต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา ในแต่ละข้อ และส่วนรวม โดยการคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการศึกษา

1. สภาพความเป็นจริงในการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนาเกี่ยวกับงานวิชาการ งานบุคลากร ธุรการและการเงิน และงานอาคารสถานที่ ผลการวิจัยปรากฏว่ารูปแบบการจัดศูนย์วิทย์พัฒนาเพื่อการจัดการเรียนการสอน มากที่สุดคือการเรียนเป็นห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 40.38 และน้อยที่สุดคือ การเรียนเป็นรายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 3.85 การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มากที่สุดคือ การสอนเทคนิคใหม่ คิดเป็นร้อยละ 46.72 และน้อยที่สุดคือการแนะแนวและจิตวิทยาการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 12.30 สื่อที่ใช้ในศูนย์วิทย์พัฒนา มากที่สุดคือ สิ่งของ, วัสดุของจริงที่หาได้ง่าย คิดเป็นร้อยละ 32.89 และน้อยที่สุดคือ วีดิทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 0.67 อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อนักเรียนมีอิทธิพลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.33 การมีส่วนร่วมในการสร้างสิ่งแวดล้อมของครู มากที่สุดคือ จัดบริเวณโรงเรียนทุกมุมให้เป็นแหล่งความรู้และแหล่งสนับสนุนความรู้ คิดเป็นร้อยละ 29.01 และน้อยที่สุดคือ จัดกิจกรรมนอกห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 19.08 การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเด็กความสามารถพิเศษ ไม่ได้รับ คิดเป็นร้อยละ 80.00 วิธีการประเมินผลในการจัดการเรียนการสอน มากที่สุดคือ ใช้แฟ้มสะสมผลงาน คิดเป็นร้อยละ 98.33 และน้อยที่สุดคือ สอบเก็บคะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.00 วิธีการการสรรหานวัตกรรม มากที่สุดคือ ผลิตเอง คิดเป็นร้อยละ 85.00 และน้อยที่สุดคือ ให้งานผลิตสื่อเป็นผู้ผลิต คิดเป็นร้อยละ 8.16 แนวทางในการสังเกตเด็กที่มีความสามารถพิเศษ มากที่สุดคือ พฤติกรรมในการเล่น คิดเป็นร้อยละ 42.05 และน้อยที่สุดคือ ความถี่ในการเข้ามามีกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 26.14 การวางแผนในการจัดกิจกรรม มากที่สุดคือ จัดตามความต้องการของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 53.75 และน้อยที่สุดคือ จัดตามคำสั่งผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 1.25 ความสะดวกในการรับข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์วิทย์พัฒนา ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.33 การได้รับความร่วมมือเกี่ยวกับข้อมูลของนักเรียน มาก คิดเป็นร้อยละ 63.33 การสนับสนุนด้านสื่อ มากที่สุดคือ ผลิตเอง คิดเป็นร้อยละ 38.37 และน้อยที่สุดคือ มีบริษัทมาเสนอ คิดเป็นร้อยละ 2.33 ความสะดวกในการเบิกอุปกรณ์ มาก คิดเป็นร้อยละ 46.67 งบประมาณที่ใช้ในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 53.33 ความเพียงพอของอาคารเรียน พอเหมาะ คิดเป็นร้อยละ 53.33 จำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง มาก คิดเป็นร้อยละ 86.67 ระดับความสว่างและการถ่ายเทอากาศ พอเหมาะ คิดเป็นร้อยละ 81.67 อาคารประกอบในโรงเรียน มากที่สุดคือ โรงอาหารและห้องส้วม คิดเป็นร้อยละ 21.61 และน้อยที่สุดคือ โรงฝึกงาน คิดเป็น ร้อยละ 3.30 ห้องเรียนพิเศษมากที่สุดคือ ห้องพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 18.69 และน้อยที่สุดคือ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 1.31

2. บทบาทของครูประจำศูนย์วิทย์พัฒนาเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา ครูประจำศูนย์วิทย์พัฒนา ในด้านความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ พิจารณาโดยรวม คิดเป็นร้อยละ 81.43 ส่วนในด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิชาต่าง ๆ พิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า ครูประจำศูนย์วิทย์พัฒนามีความเข้าใจในสาขาวิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 70.00 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 57.14 สาขาวิชาภาษา คิดเป็นร้อยละ 82.86 สาขาวิชาศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 91.43 สาขาวิชาแนะแนวและจิตวิทยา คิดเป็นร้อยละ 81.43 สาขาวิชาการประเมินแบบใหม่ คิดเป็นร้อยละ 52.86

3. เจตคติของผู้บริหารและครูผู้สอน,ครูประจำศูนย์วิทย์พัฒนา ต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา ผู้บริหารและครูมีเจตคติต่อการดำเนินงานในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4. ข้อเสนอแนะที่ครูและผู้บริหารตอบแบบสอบถามปลายเปิด เห็นว่าโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา 2 ด้าน คือ

4.1 สภาพการปฏิบัติงานจริงของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา

ด้านวิชาการ ข้อเสนอแนะจากลำดับข้อที่มีผู้ให้ความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ควรจัดสิ่งแวดล้อมบริเวณโรงเรียนให้มีความสะอาด มีต้นไม้จำนวนมากที่ให้ความร่มรื่นน่าอยู่ เป็นธรรมชาติมากที่สุด ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จริง เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ดี จะทำให้ผลการเรียนยอดเยี่ยมไปด้วย คิดเป็นร้อยละ 33.33

ด้านบุคลากร ข้อเสนอแนะจากลำดับข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ ครูควรได้รับการอบรมตามโครงการฯ สม่าเสมอให้มีความเข้าใจตรงกันและเป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อให้ครูมีประสิทธิภาพในการสอน ตลอดจนมีความเข้าใจจิตวิทยาและลักษณะของเด็ก คิดเป็นร้อยละ 36.84

ด้านธุรการและการเงิน ข้อเสนอแนะจากลำดับข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 68.75

ด้านอาคารสถานที่ ข้อเสนอแนะจากลำดับข้อที่มีผู้ให้ความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ควรควรมีอาคารเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน อาคารแต่ละหลังควรเชื่อมต่อกัน หรือไม่ห่างกันมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 78.57

4.2 สภาพการปฏิบัติงานจริงของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา ด้านการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา ข้อเสนอแนะจากลำดับข้อที่มีผู้ให้ความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ เป็นโครงการที่ดีควรได้รับการจัดสรรงบประมาณ และบุคลากรให้เพียงพอ และมีการดำเนินงานที่มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศติดตามและประเมินผลอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องต่อไป คิดเป็นร้อยละ 41.67

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา สามารถนำมาอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

1. จากการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานจริงในการดำเนินงานในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา

1.1 ด้านวิชาการ พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอน มากที่สุดคือการเรียนเป็นห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 40.38 และน้อยที่สุดคือ การเรียนเป็นรายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 3.85 การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มากที่สุดคือ การสอนเทคนิคใหม่ คิดเป็นร้อยละ 46.72 และน้อยที่สุดคือการแนะแนวและจิตวิทยาการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 12.30 สื่อที่ใช้ในศูนย์วิทย์พัฒนา มากที่สุดคือ สิ่งของ, วัสดุของจริงที่หาได้ง่าย คิดเป็นร้อยละ 32.89 และน้อยที่สุดคือ วัสดุสิ้นเปลือง คิดเป็นร้อยละ 0.67 อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อนักเรียนมีอิทธิพลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.33 การมีส่วนร่วมในการสร้างสิ่งแวดล้อมของครู มากที่สุดคือ จัดบริเวณ โรงเรียนทุกมุมให้เป็นแหล่งความรู้และแหล่งสนับสนุนความรู้ คิดเป็นร้อยละ 29.01 และน้อยที่สุดคือ จัดกิจกรรมนอกห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 19.08

ทั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่าสภาพความเป็นจริงของโรงเรียนในการดำเนินงานด้านวิชาการ จะเห็นได้ว่ามีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ในระดับสูงมาก เช่น การใช้เทคนิคการสอน การผลิตสื่อ ขึ้นใช้เองเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้เป็นรูปธรรมมากขึ้น เพื่อให้เด็กได้ไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้อย่างกว้างขวาง ตลอดจนการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่ดี เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งการดำเนินงานวิชาการมีความเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผลการศึกษาที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536, หน้า 4) นอกจากนี้ ยังมีส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน ที่ให้การพัฒนาบุคคลครบทุกด้าน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ได้พัฒนาตนเองให้บรรลุถึงขีดสุดของศักยภาพแห่งตน ด้านการจัดห้องสมุดมีความสำคัญ คือ เป็นแหล่งความรู้ของวิชาการที่ผู้เรียนสามารถไปศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเองได้ เป็นการช่วยส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดกว้างขวางและมีประโยชน์ต่อ การจัดระบบการสอนด้วย (คุชฎี บริพัตร ณ อยุธยา, 2537) ตลอดจนการจัดสิ่งแวดล้อม เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในโรงเรียน เช่น จัดศูนย์วิทยาการ โดยเน้นให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2538, หน้า 10) จะเห็นได้ว่างานวิชาการเป็นงานสำคัญเป็นพิเศษ เพราะเป็นตัวบ่งชี้ถึงมาตรฐานหรือคุณภาพทางการศึกษา

1.2 ด้านบุคลากร พบว่า ครู มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีเป็นส่วนมาก และ ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าบุคลากรดังกล่าว เป็นผู้มีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก และเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดผู้หนึ่ง ในฐานะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบทางการศึกษาที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ สมพงษ์ เกษมสิน (2521, หน้า 2) ที่กล่าวว่า บุคลากรเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญยิ่ง เพื่อให้ได้บุคลากรที่ดีมีคุณวุฒิและมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ปฏิบัติงานด้วยความสนใจ พึงพอใจ ถ้าบุคลากรที่มีคุณสมบัติดังกล่าว ย่อมจะทำให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยิ่ง นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529, หน้า 1-3) ได้กล่าวไว้ว่า จำนวนครูต่อจำนวนนักเรียนจะต้องมีจำนวนพอได้ตามเกณฑ์มาตรฐานอัตราค่าจ้างครู ในสถานศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด คือ จำนวนนักเรียนระดับประถมศึกษา 40 คน ต่อ 1 ห้องเรียน และจำนวนครูระดับประถมศึกษา 1 คน ต่อนักเรียน 25 คน

1.3 ด้านธุรการและการเงิน พบว่าส่วนใหญ่ด้านงบประมาณเพียงพอต่อการปฏิบัติงานในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา

ทั้งนี้เจตคติของครูและผู้บริหาร เช่น เห็นด้วยว่าเป็นศูนย์วิทย์พัฒนาเป็นโครงการที่ดีควรได้รับการจัดสรรงบประมาณและบุคลากรให้เพียงพอและมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องต่อไป จากข้อเสนอแนะนี้ จะเห็นได้ว่าการจัดสรรงบประมาณเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญมากในการดำเนินงาน ที่จะทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จได้ ซึ่งรัฐบาลควรให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อการขยายผลต่อไปในโรงเรียนของรัฐ และควรมีหน่วยประสานงานที่เป็นศูนย์กลางระหว่างภาครัฐและเอกชน เป็นการสนับสนุนทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย สุขชาติ (2524, บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้เวลาของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารใช้เวลาในการบริหารงานธุรการ การเงิน และอาคารสถานที่มากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ คือ การจัดทำงานงบประมาณและการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน การพิจารณาเรื่องการอนุมัติ การตรวจ รายละเอียดในบัญชีรายรับ รายจ่ายหรือบัญชีรายวันเงินสด การพิจารณาดำเนินการและการตกแต่งอาคารบริเวณโรงเรียน การควบคุมงานก่อสร้างของโรงเรียนและการดำเนินการจัดหาอุปกรณ์และการควบคุมดูแลรักษาการใช้อุปกรณ์

1.4 ด้านอาคารสถานที่ พบว่า ส่วนใหญ่จะมีอาคาร ห้องเรียน เพียงพอกับจำนวนนักเรียน สภาพแสงสว่างและการถ่ายเทอากาศภายในอาคารและห้องเรียนจัดว่าพอเหมาะ ส่วนอาคารประกอบ มีสภาพไม่เพียงพอ สำหรับห้องพิเศษ ที่มีความจำเป็นและสำคัญมากที่สุด คือ ห้องพยาบาล

ทั้งนี้ ด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา มีความพร้อม

ด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับที่ดี เช่น อาคารเรียนและห้องเรียนมีความเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ด้านการถ่ายเทอากาศและแสงสว่างในอาคารเรียน และห้องเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก อาจเป็นเพราะ การก่อสร้างได้มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้ จากการวิจัยพบว่า ห้องเรียนกับ จำนวนนักเรียนมีเพียงพอ แต่มีนักเรียนในห้องเรียนมากเกินไป ทั้งนี้ โรงเรียนอาจนำห้องเรียนไป ใช้ในกิจกรรมอื่นที่ไม่ใช่การจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจึงดำเนินการ โดยการจัด นักเรียนมา รวมกันเป็นห้องเดียว แต่มีครู 2 คน นักการศึกษาที่มีความเห็นว่า ครูประจำชั้น 1 คน ควรคุมนักเรียน จำนวนให้เหมาะสม ต่อ 1 ห้องเรียน จะมีประสิทธิผลมากกว่า มีครูประจำชั้น 2 คน ต่อนักเรียน จำนวนมากต่อ 1 ห้องเรียน ครูจะได้มีความรู้สึกรับผิดชอบมากกว่าและจริงจัง อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริง อาจเป็นไปได้ว่าครูประจำชั้นคนที่ 2 หรือครูผู้ช่วยนั้น อาจเป็นครูถูกจ้างชั่วคราว ที่ยัง ไม่ได้บรรจุแต่งตั้ง ซึ่งอาจไม่ทำงานต่อเนื่อง ทางโรงเรียนจึงใช้วิธีแก้ปัญหาดังกล่าว และจากการ ไปสำรวจสภาพพื้นที่ของโรงเรียนทั้งสามโรงเรียน อาจกล่าวได้ว่า มีสภาพพื้นที่กว้างขวาง ดังนั้น ลักษณะ การใช้พื้นที่บริเวณโรงเรียนและพื้นที่รอบตัวอาคารเรียน ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์เป็นสนาม เด็กเล่น และการจัดการเรียนการสอนนอกห้องเรียน เห็นว่างานอาคารสถานที่ของโรงเรียนเป็น องค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียน การสอนจะบรรลุผลอย่างสมบูรณ์นั้น จำเป็นต้องจัดอาคารสถานที่ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดี ถูกหลักวิชา ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (กิตติมา ปรีดีดิลก, 2533, หน้า 197) ซึ่งงาน อาคารสถานที่ประกอบไปด้วย 3 ส่วน ได้แก่ อาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณโรงเรียน (ธีระ ภักดี, 2530, หน้า 213) ซึ่งมีความสำคัญต่อนักเรียนและครู รวมทั้งการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทุกอย่างภายในโรงเรียน ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของเด็ก

2. บทบาทของครูประจำชั้นยัทยพัฒนาเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของโรงเรียนในการจัด ทำศูนย์ยัทยพัฒนา ครูประจำชั้นยัทยพัฒนา ในด้านความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ พิจารณาโดยรวม คิดเป็นร้อยละ 81.43 ส่วนในด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิชาต่าง ๆ พิจารณาเป็น รายวิชาพบว่า ครูประจำชั้นยัทยพัฒนามีความเข้าใจในสาขาวิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 70.00 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 57.14 สาขาวิชาภาษา คิดเป็นร้อยละ 82.86 สาขาวิชาศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 91.43 สาขาวิชาแนะแนวและจิตวิทยา คิดเป็นร้อยละ 81.43 สาขาวิชาการประเมิน แบบใหม่ คิดเป็นร้อยละ 52.86

ทั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่า ครูและผู้บริหารของโรงเรียนที่จัดทำศูนย์ยัทยพัฒนา มีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานในสาขาวิชาต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์สูงมาก ครูและผู้บริหารของโรงเรียนที่จัดทำ ศูนย์ยัทยพัฒนา จำต้องมีความรู้พื้นฐานในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้แก่ ภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ รวมทั้ง การแนะแนวและจิตวิทยา และการประเมินผล เพื่อให้ครูและผู้บริหารมีความรู้

ความเข้าใจและมีส่วนช่วยเหลือ กระตุ้นและส่งเสริมให้เด็กมีความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ และพัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพของตน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2538, หน้า 29)

3. ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีเจตคติต่อการดำเนินงานในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่มีเจตคติที่ดีมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเป็นผู้ปฏิบัติมีเจตคติที่ดีกว่าผู้บริหาร ซึ่งครูเห็นวามนโยบายในการดำเนินงานในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา ที่ผู้บริหารดีพอแล้ว แต่ผู้บริหารกลับมองว่าผลงานของตนเองที่บริหารยังไม่ดีพอ จึงทำให้ความคิดในด้านนี้แตกต่างกัน แต่ว่าทั้งครูและผู้บริหารก็มีความเห็นด้วยต่อการดำเนินงานของโครงการนี้จึงมีเจตคติที่ดี ดังนั้น เจตคติจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานทั้งหลายประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อาจกล่าวได้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกนึกคิดที่ดี ย่อมทำให้ครูและผู้บริหารมีความพึงพอใจ และประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ตรงกันข้ามถ้าผู้ที่มีความรู้แต่ขาดเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานย่อมจะเป็นครูที่ดีไม่ได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาด้านครูขาดคุณภาพ ทำให้มีผลกระทบต่อการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนปกติหรือโรงเรียนในโครงการพิเศษต่าง ๆ (ทศพร ขวัญสุวรรณ, 2526, หน้า 56) ฉะนั้น โรงเรียนใน โครงการนำร่องศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน เป็นโครงการจัดการศึกษาแนวใหม่ เจตคติของครูและผู้บริหารจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง และมีอิทธิพลที่จะทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการนำร่องศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน สัมฤทธิ์ผลตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน

4. ข้อเสนอแนะสภาพการปฏิบัติงานจริงในการจัดทำศูนย์วิทย์พัฒนา เช่น ควรจัดสิ่งแวดล้อมบริเวณโรงเรียนให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ และให้นักเรียนได้ศึกษาจากประสบการณ์จริง ด้านบุคลากร เช่น ครูควรได้รับการอบรมตามโครงการฯ สม่าเสมอให้ความเข้าใจตรงกันและเป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อให้ครูมีประสิทธิภาพในการสอน ตลอดจนมีความเข้าใจจิตวิทยาและลักษณะของนักเรียน ข้อเสนอแนะนี้จะเห็นได้ว่าครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษา ในปัจจุบัน โลกมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ครูจึงจำเป็นต้องมีความรอบรู้และพัฒนาตนเองให้ก้าวทันโลก เพื่อจะได้นำความรู้ที่ดีและทันสมัยมาสอนนักเรียน ด้านธุรการและการเงิน ข้อเสนอแนะจากลำดับข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาให้มากขึ้นด้านอาคารสถานที่ เช่น ควรจัดบริเวณโรงเรียนให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีพื้นที่สะอาดปลอดภัย มีต้นไม้ร่มรื่น มีเครื่องเล่น มีสนามและเหมาะที่จะใช้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ จากข้อเสนอแนะนี้ จะเห็นได้ว่าสิ่งแวดล้อมบริเวณโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญและมีบทบาทต่อการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ แอสติน (Astlin, 1968, p. 64) กล่าวว่า หน้าที่สำคัญของสถานศึกษาจะต้องพัฒนา นักศึกษาให้เป็นผู้มีคุณภาพ ซึ่งจะเห็นได้จาก

นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อสถานศึกษาและชื่อเสียงของสถานศึกษานั้น ๆ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักเรียนทุกด้าน โดยเฉพาะทัศนคติ บุคลิกภาพและคุณธรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างเสริม ความเป็นเลิศทางวิชาการ และทางวิชาชีพในโอกาสต่อไป และหลักการการศึกษาของแอสติน (Astin, 1968, p. 23) ที่ว่าสภาพแวดล้อมสถานศึกษาเป็นสิ่งเร้า หรือกระตุ้นให้สมาชิกแสดงพฤติกรรมหรือลักษณะต่าง ๆ ออกมา

5. ข้อเสนอแนะความเข้าใจของครูและผู้บริหาร เช่น ควรมีการจัดอบรมเทคนิคการสอนสม่ำเสมอ ควรสาธิตให้ดูบ้างไม่ควรมีแต่ทฤษฎี จากข้อเสนอแนะนี้ แสดงว่าครูได้รับการอบรมแล้วนำไปใช้ปรากฏว่าเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ และไม่ได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง ครูและผู้บริหารมีความต้องการให้มาอบรมชี้แนะในทางปฏิบัติ เพื่อที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมอื่น ๆ ให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการร่วมมือและประสานงานกันอย่างต่อเนื่องระหว่างโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดอุดรดิตถ์และโรงเรียนที่มีการจัดทำศูนย์วิทยพัฒนาในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อดำเนินการพัฒนาศูนย์วิทยพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่ให้ขาดตอนและสูญเปล่าทางการศึกษา
2. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรสนับสนุนด้าน งบประมาณ เพื่อดำเนินการจัดอบรมสัมมนาให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชนอย่างถูกต้อง แล้วนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้สนองการพัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน ควรจัดทำคู่มือสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียน และควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของครูและผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนในการจัดทำศูนย์วิทยพัฒนา และครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษาอื่น ๆ ให้กว้างขวางมากขึ้น
2. ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมตัวแปรทางด้านการจัดสภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นการหาข้อมูลให้กว้างขวางและครอบคลุมยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชนในโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดอื่น ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนและนโยบายการดำเนินงานต่อไป

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University